

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Regi Angliae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

ROTHOMAGEN. ARCHIEPISC.
& Suffraganeis ejus.

REGI ANGLIÆ.

Epist. 218.
Ab Episcopis
suis excommu-
nicari, non fa-
cile sine ab aliis
absolvendi.
Cap. Ad reprime-
ndam De of-
ficio ordinarij.

* In tertia Col-
lect. facias in-
violabiliter ob-
servari.

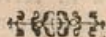
AD reprimendam malitiam perversorum pœnæ certæ sunt in canonicis institutæ; quas sicut latas interdum à vobis in subditos vultis inviolabiles observari, ita latas ab aliis debetis inviolabiliter observare. Inde est quòd universitati vestræ per apostolica scripta mandamus, quatenus sententias, quas venerabilis frater noster Lexoviensis Episcopus in subditos suos duxerit canonicè promulgandas, & vos ipsi servetis, & eas à vestris subditis * violari nulloatenus permittatis. Tu verò, frater Archiepiscopo, cum excommunicationis sententia per appellationis non suspendatur objectum, si quis excommunicatus ab ipso de injusta tibi excommunicatione conquestus fuerit, ad ipsum, ei quasi cœpiscopo deferens, absolvendum secundum Ecclesiæ formam remittas. Qui si fortè noluerit illum absolvere; tu, recepta juratoria cautione, absolutionis ei munus poteris exhibere: ita tamen quòd nisi legitime tibi constiterit eum contra justitiam excommunicatum fuisse, ex debito sibi juramenti præcipias ut super eo, de quo fuerit excommunicatione notatus, eidem Episcopo satisfaciat competenter. Quod si facere fortè contempserit, eum in excommunicationis sententiam appellatione remota reducere non omittas. Datum &c. Kalend. Iunij.

LEXOVIENSI EPISCOPO.

Epist. 229.
Ne coram sus-
pectis judicibus,
etiam delegatis,
responde-
re teneatur.

CUM à nobis petitur &c. usque ad verbum assensu, auctoritate tibi præsentium indulgemus ut si fortè contigerit aliquam causam te vel tuos principaliter contingentem, iudicibus Rothomagen. ex apostolica delegatione ad petitionem partis adversæ committi, coram eis, cum tibi fuerint certa ratione suspecti, respondere minime teneamini, nisi fortè in literis commissoriis hujus indulgentiæ expressa mentio habeatur. Nulli ergo &c. Datum Romæ &c. ut supra.

In eundem modum scriptum est pro Rothomagen. Archiepiscopo.

ECclesiam suam, quam per Salomonem Dominus & amicam & sponsam frequenter appellat, flori lilij eleganti quadam & quasi expressa similitudine coaptavit. Ait enim: *Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.* Lilium quidem quanto fortiores spinarum sustinet punctiones, tanto vim odoris copiosioris emittit; & quò plus læditur, redolere suaviter comprobatur. Unde sibi merito comparatur Ecclesia sponsa Christi, quæ cum tribulationibus multis impetitur, tunc potissimum in soliditate fidei pro tuenda justitia roboratur, & in ipsis punctiõibus adversitatumque molestiis constantior & firmitior invenitur. Nos verò, quos ad ejus regimen quanquam non suffragantibus meritis divina providit dispositio eligi & assumi, illam concepimus firmiter voluntatem, ut neque mors neque vita ab amplexu nos possit seu observatione justitiæ revocare. Sanè venientibus ad præsentiam nostram venerabili fratre nostro Lexovien. Episcopo & dilecto filio magistro Garnero nunciis tuis, petitiones quas nobis ex parte regia obtulerunt, sincero affectu, quantum cum Deo & honestate potuimus, curavimus promovere. Rogamus autem & moneamus attentius serenitatem regiam, quatenus si fortè in aliquo effectus tuo desiderio non responderet, non nostræ unquam duritiæ imputeretur, cum honestis & justis petitionibus excellentiæ tuæ benigni semper & faciles proposuerimus inveniri, sed justitiæ potius, quam officij nostri debitum certos fines transgredi non permittit, ad quam tenendam firmiter & servandam in suarum primitiis literarum serenitas regia nos monuit & induxit. Ceterum, super eo quod prædicti tui nuncij postularunt, ut nobilem virum filium Ducis Austriæ ad restituendam pecuniam quam pater suus in periculum animæ suæ ad te, dum redires ab obsequio Iesu Christi, pro redemptione tua violenter extorsit, & in ultima voluntate pœnitentiæ ductus per eundem filium suum tibi restituendam mandavit, auctoritate apostolica cogere; noveris nos eidem nostris literis injunxisse ut prædictam pecuniam sine difficultate qualibet restituere non omitat. alioquin venerabili fratri nostro

Epist. 230.
Quæ honestè
facere licuit, in
his se Regi gra-
tificatum dicit,
horratique ad
pacem servandam
cum Rege
Franciæ.

Vide infra epist.
242.

Q

Salzburgen. Archiepiscopo literis nostris injungimus ut ipsum ad restitutionem ejusdem pecuniæ faciendam moneat diligentius & inducat, & per severitatem ecclesiasticam appellatione remota compellat. Verum quia circa personam nobilis viri Ducis Sueviæ quædam audivimus immutata, eidem ad præsens scribere cautela prohibente nequivimus ut juxta postulationem tuam pecuniam quam à te Henricus quondam Imperator frater ipsius contra Deum & periculum animæ suæ extorserat violenter, dum de transmariinis partibus remeares, deberet tibi restituere; præsertim cum ejusdem fratris sui thesaurus ad eum esset ipso mortuo devolutus, & ipse vel heres sit, vel tutor heredis. Veruntamen scribimus venerabili fratri nostro Magdeburgen. Archiepiscopo, ut Ducem ipsum ad restituendam pecuniam ipsam moneat diligentius & inducat, alioquin tantam injuriam non poterimus sub dissimulatione transire quin in eundem Ducem & terram ejus sine cujuslibet acceptione personæ nostri officij debitum & severitatem curemus ecclesiasticam, sicut justum fuerit, exercere. Insuper scribimus carissimo in Christo filio nostro Illustri Regi Navarrae, ut pecuniam & castella sancti Iohannis de Pedeportus & Roccabruna, quæ pater suus tibi cum filia sua concessit in dotem, sine aliqua difficultate restituat. alioquin venerabili fratri nostro Narbonen. Archiepiscopo, cui jam alia vice, si bene recolimus, super hoc scripsimus, nostris damus literis in mandatis ut ipse eum per censuram ecclesiasticam ad hoc monitione præmissa sublato appellationis obstaculo iustitia mediante compellat. Ad hæc, cum iidem nuncij à nobis cum instantia postulassent ut carissimum in Christo filium nostrum Philippum illustrem Francia Regem ad restitutionem castrorum illorum & terræ compellere deberemus quæ contra protectionem ab apostolica sede tibi concessam invaserat antequam de peregrinationis obsequio ad propria remeares, dilectus filius magister W. de sancto Lazaro nuncius ejusdem Regis se constanter pro eodem opposuit; illum ad hoc asserens non teneri, cum pactiones & conventiones solennes, quæ inter vos præcesserant, & hinc inde fuerant ro-

borata, tua magnificentia non servasset, & per te fuissent primitus violata; maxime cum sororem ipsius matrimonio copulari; & quia post arreptum iter Hierosolymam adeundi, cum acquisita qualibet deberetis habere communia, pecuniam à Rege Tancredo receptam & thesaurum de Cypro habitum tua sibi communicare noluerit magnitudo; immo in transmariinis partibus damna ei plurima & injurias irrogarat, suos Milites immo * confanguineos ab ipsius devotione & servitio subtrahendo. propter quod non sine confusione sua coactus fuerat ad propria remeare. Adjecit etiam quod ubi restitutus fuisti propriae libertati, cum eo super omnibus querelis voluntate spontanea transegesti. Quin potius, post pacem adinvicem factam, multa tibi castra de mera liberalitate donavit. E contra verò prædicti nuncij serenitatis tuæ nihilominus proponere constanter curaverunt quod post fœdus prius inita & juramento firmata societatis, idem Rex Francia tibi primus injuriam intulisset, apud Messanam videlicet: ubi insurgentibus hominibus Tancredi Regis in tuos, de impendendo tibi auxilio requisitus, non solum defecerat, sed etiam propria manu tres de hominibus tuis occiderat cum balista. Post quod factum cum se pœnitentia duci assereret, inter vos pæctio intercessit: in qua pro decem millibus marchis argenti, quas ei reddere promissisti, prædictus Rex à contrahendo cum sorore sua matrimonio te absolvit, & Gifortium cum Wlcastino tibi quietum in perpetuum omnino dimisit. Assererant quoque de thesauro Cypri, & de pecunia à Tancredo habita, præterquam de dote sororis tuæ I. Illustris quondam Reginae Siciliae, eidem Regi, sicut de ceteris, ad voluntatem tuam plenissimè satisfactum: ita quod cum prædictus Rex Francia ab orientali terra discederet, sub juramento promisit quod terram magnificentia tuæ tibi conservaret integram & illasam in eo statu in quo fuerat quando Hierosolymitanum iter fueratis aggressi, quousque reversus ad propria moram quadraginta dierum in terra propria peregrisses. contra quam promissionem eandem terram & castra non fuerat veritus

Epistola ad Archiep. Magdeburg. extat. infra num. 236.

Vide supra epist. 211.

* Intellige
hæc ad d. b. b.
Henricum Ci-
mitum Trevis-
sem.

occupare. Super quibus conventionibus literas ejusdem Regis patentes apud tuam asserere magnitudinem residere. Conventiones verò quas idem Magister V. de sancto Lazaro, persona tua libertati propriæ restituta, inter te ac prædictum Regem ultimò intervenisse retulerat, iidem nuncij tui, si quæ fuerant, asserere præfatum Regem Franciæ primitus violasse; cum etiam si qua tunc pacta subieras, spoliatus eadem subiisses. propter quæ ad ea dicebant nullatenus te teneri. Licet itaque & hæc & alia multa pars utraque proponeret, quæ pro ipsis facere videbantur, quia tamen causarum merita partium assertionem panduntur, & ipsi personam standi in iudicio non habebant, non potuimus salva iustitia in ipso negotio sine veritatis inquisitione procedere. Nos ergo juxta regiæ petitionis instantiam, propter has & alias necessitates quamplurimas, facultate nobis à Christo concessa, nacta quoque temporis opportunitate condigna, dispositis prius quæ tam circa Urbem quam circa regnum Siciliæ necnon & aliud Ecclesiæ patrimonium fuerint disponenda, licet multæ nobis & magnæ sollicitudines ex diversis causis incumbant, si tamen ille nobis annuerit à quo speramus dirigi gressus nostros, partes vestras, (ut tamen nos ad promissionis debitum non ligemus) nisi aliud impedimentum occurrat, intendimus visitare; ut super his, & aliis, quæ toti Christianitati credimus profutura, deliberatione provida procedamus. Si verò desuper datum non fuerit, per Legatos nostros quod justum fuerit, sine personarum acceptione, favente Domino, statuemus. Illud autem serenitatem regiæ nolumus ignorare, quòd quantumcunque nobis molestum existeret præfatum Regem Franciæ ac te ipsum in aliquo molestare, non poterimus aliquatenus sustinere quin vos ad pacem ineundam pariter & servandam per distractionem ecclesiasticam ratione prævia compellamus; non de nostris viribus confidentes, sed de illius omnipotentia cujus vices, licet immeriti, exercemus in terris. Datum Romæ apud sanctum Petrum, II. Kalend. Iunij.

BITVRICEN. ARCHIEPISCOPO.

GRave nobis est admodum & molestum, cum de aliquo fratrum & co-
 ãpiscoporum nostrorum aliqua in nostro auditorio proponuntur quæ in ipsis episcopale officium & integritatem famæ denigrare videntur; cum semper velimus audire de singulis ea quæ ad perfectam curam pastoris pertinent, & ad commissi gregis commodum & salutem. Insinuarunt autem nobis dilecti filij quidam Engolismensis Ecclesiæ Canonici, quòd venerabilis frater noster I. Episcopus suus patrimonium episcopatus minùs utiliter administrans, dilapidavit multa de bonis mensæ suæ usibus deputatis, & per alienationes illicitas contra juramentum quo tenetur Ecclesiæ, possessiones episcopatus enormiter minuit & consumpsit. Proponebant insuper quòd multas Ecclesias post appellationem in synodis sæpius iteratam, præter assensum Capituli collegiis perpetuò assignavit, cum id canonicis dissonet institutis. Alienata verò & dilapidata & Ecclesias episcopali ordinationi subtractas sub tua reservarunt præsentia exprimenda, ne prolixæ orationis series legenti pariter & scribenti fastidium importarent. Adjecerunt etiam quòd sit insufficiens, indiscretus, inutilis, appellationumque contemptor, & quòd per suæ simplicitatis negligentiam sub ipsius regimine non solum mensa & Ecclesia sua, verum etiam tota diocesis admodum gravia sustinuit detrimenta. Pauca siquidem de pluribus exprimentes, dixerunt ipsum Episcopum indignis & minùs idoneis sacros ordines & ecclesiastica beneficia contulisse: ita quòd cum olim ordines celebraret, & ventum esset ad Presbyteros ordinandos, in manuum unctione quidam inter Presbyteros consecrandos inventus est pollicem non habere. Minoribus, & nondum in sacris ordinibus constitutis, animarum curam dicitur commisisse, & etiam à pluribus ordinandis suscepisse ante datum ordinem juratoriam cautionem ne post ab eodem beneficium ecclesiasticum contra suam peterent voluntatem. Ad magnum autem indiscretionis suæ & insufficientiæ argumentum constanter fuit in audientia nostra propositum, quòd cum olim idem Episcopus super ordinanda Ecclesia literas impetrasset, mo-

Epist. 251.
 Ut inquirat contra Engolismensem Episcopum, dilapidatorem Ecclesiæ suæ.